

європейські держави.

Використана література:

1. Форенюк С.Я. Виправлення засуджених - основна мета нового законодавства // Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. - К., 1998. - № 3. - С.1.
2. Постанова Кабінету Міністрів "Про основні напрямки реформи кримінально-виконавчої системи України" / Юридичний

вісник. - К., 1991. - № 5. - С.39.

3. Постанова Верховної Ради України " Про державну програму боротьби зі злочинністю" /Голос України - 25 червня 1993./

4. Минимальные стандартные правила ООН, по обращению с заключёнными (п.59) // Уголовно-исполнительное законодательство Украины: Сб. нормативных актов. Харьковский университет внутренних дел, 1993. - С.62.

Пацюк Н.Ю.

Пошукач кафедри кримінального права та правосуддя ЗДУ

ВИСВІТЛЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ В ОСНОВНИХ НОРМАТИВНИХ АКТАХ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ.

В умовах економічної нестабільності, зниження рівня життя проблема становища четвертої частини населення України " дітей " набуває особливої значимості. Інтенсивність нагпичення проблем у важливих соціальних сферах життя дітей, темпи їх вирішення залежать не тільки від життєдіяльності сім'ї, але і від діяльності багатьох соціальних інститутів, що беруть участь у процесі соціалізації, виховання і навчання дітей, а також від самої держави.

Поплиблення негативних тенденцій у дитячому та молодіжному середовищі потребує від наукових підрозділів Національної Академії наук, Академії педагогічних наук, законотворчої влади, уряду і держави взагалі, активізації наукового пошуку у сфері дослідження комплексних проблем дитинства, пошуку нетрадиційних підходів, проведення прогностичних експериментів з різних аспектів розвитку і життєдіяльності дитини. Це має

принципово важливе значення для визначення перспектив трансформації, розробки моделей образу життя, поведінки дітей, в тому числі і девіантної.

Україною підписані основні міжнародні документи у галузі захисту прав людини, які містять і положення щодо захисту прав дітей. Приєдналася Україна і до Конвенції ООН про права дитини. Згідно зі статтею 44 Конвенції ООН про права дитини Україна кожні п'ять років має надавати Комітету ООН з прав дитини доповідь про вжиті заходи щодо виконання положень Конвенції.

Україна будучи учасником Організації Об'єднаних Націй, Ради Європи, інших міжнародних організацій, бере активну участь у міжнародній діяльності, спрямованій на заохочення та захист прав дітей.

Україна бере участь у підготовці Програми Ради Європи для дітей (затверджена в червні 1998 року Комітетом міністрів Ради

Європи), метою якої є підвищення рівня обізнаності суспільства в галузі захисту та забезпечення прав дітей, обмін досвідом та інформацією з цієї проблеми, координація діяльності громадських, наукових та інших зацікавлених організацій.

В державі розпочато активну діяльність по розв'язанню проблем дитячої безпритульності та бездоглядності. Державним комітетом України у справах сім'ї та молоді, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством освіти України, місцевими органами виконавчої влади на виконання Указу Президента України від 18 березня 1998 р. № 200 "Про затвердження Комплексних заходів щодо профілактики бездоглядності та правопорушень серед дітей, їх соціальної реабілітації у суспільстві" проведена певна робота щодо поліпшення становища дітей, які опинились у складних та надзвичайних умовах.

В 2001 році функціонувало понад 80 притулків для неповнолітніх в яких перебувало 15117 дітей. Їх діяльність здійснюється у відповідності з "Положенням про притулок для неповнолітніх служби у справах неповнолітніх" затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 1997 р. № 565. Для поліпшення ефективності роботи кризіс-притулків прийнято Наказ Міністерства праці України від 29 липня 1997 р. № 59 "Про умови оплати праці працівників притулків для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх", наказ Міністерства України у справах сім'ї та молоді від 16 лютого 1998 р. № 47/7 "Про затвердження типових штатних нормативів керівних і педагогічних працівників, медичного та обслуговуючого персоналу притулків для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх". Відповідними міністерствами розроблено та затверджено типові штати і нормативи оснащення притулків для неповнолітніх. Концепцію запобігання девіантній поведінці неповнолітніх.

З метою поліпшення забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, одягом, взуттям, предметами гігієни, книгами прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 16 червня 1998 р. № 909 "Про поліпшення матеріального забезпечення дітей-

сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування".

Стосовно захисту особистих, майнових та житлових прав та інтересів дітей-сиріт та дітей, які потребують соціальної допомоги і підтримки держави підготовлено зміни і доповнення до "Кодексу про шлюб та сім'ю", "Житлового кодексу України"

З метою створення нових форм родинного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечення найбільш повного захисту їх інтересів прийнято постанови Кабінету Міністрів України від 2 березня 1998 р. № 241 "Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області та затвердження Положення про прийомну сім'ю", від 21 січня 1998 р. № 63 "Про подальший розвиток мережі центрів соціальних служб для молоді та підвищення ефективності їх діяльності" тощо.

З метою розв'язання проблем навчання і виховання дітей, інтеграції в суспільство дітей-сиріт, дітей, позбавлених повноцінного догляду батьків, їх соціально-правового захисту, сімей, які виховують дітей із проблемами девіантної поведінки, створено блок Законів України "Про дошкільну освіту", "Про охорону дитинства", нову редакцію Закону "Про державну допомогу сім'ям з дітьми". До проекту Закону України "Про загальну середню освіту" включено блок статей з питань спеціальної освіти дітей і підлітків з порушеннями поведінки, розвитку правової свідомості, їх соціально-правового захисту

Вперше в законодавстві України (проект Закону "Про охорону дитинства") проголошується, що дитина є не тільки об'єктом, а і суб'єктом правових відносин, вперше дається визначення таким поняттям як "дитина", "дитинство", "охорона дитинства", "дитина-сирота", "соціальне сирітство дітей", "приймна сім'я", "багатодітна сім'я" тощо. Окрім того, обумовлюється право дітей на захист їх від усіх форм насильства; вводиться заборона на розголошення будь-якої інформації, яка б могла завдати шкоди репутації дитини, на інформацію про відсутніх батьків, якщо це не завдасть шкоди психічному та фізичному здоров'ю дитини. Чітко визначається відповідальність батьків за

утримання, розвиток та виховання своїх дітей, право кожної сім'ї не тільки мати бажану кількість дітей, але й обов'язок сім'ї забезпечити повноцінне їх виховання, одночасно гарантується державна підтримка найменш захищеним сім'ям.

Використана література:

1. Указ Президента України від 18 березня 1998 р. № 200 "Про затвердження Комплексних заходів щодо профілактики бездоглядності та правопорушень серед дітей, їх соціальної реабілітації у суспільстві"

2. "Положенням про притулок для неповнолітніх служби у справах неповнолітніх" затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 1997 р. № 565.

3. Наказ Міністерства праці України від 29 липня 1997 р. № 59 "Про умови оплати праці працівників притулків для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх".

4. Наказ Міністерства України у справах сім'ї та молоді від 16 лютого 1998 р.

№47/7 "Про затвердження типових штатних нормативів керівних і педагогічних працівників, медичного та обслуговуючого персоналу притулків для неповнолітніх служби у справах неповнолітніх".

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 червня 1998 р. № 909 "Про поліпшення матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування".

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 1998 р. № 241 "Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області"

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 1998 р. № 63 "Про подальший розвиток мережі центрів соціальних служб для молоді та підвищення ефективності їх діяльності".

8. Діти вулиць: політика дитинства. Дослідження життя безпритульних дітей: Звіт Ради Європи за 1994 рік. - К., 1998. - 46 с.

9. Девиантное поведение // Социология Курс лекцій. - Ростов н/Д: Феникс, 2000. - С. 345 - 362.